

בס"ד. ש"פ אמור, כ"ף אייר, ה'תשכ"ד

(הנחה בלתי מוגה)

ולאחותו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא¹. ואיתא בזהר² ונתבאר בכמה דרושים, ומהם ד"ה ולאחותו הבתולה תרכ"ט³, וד"ה זה בביכל מאמרי אדמו"ר הצ"צ, שנפדה לא מזמן בפדיון שבויים, שתוכנו יתבאר להלן], ר' אבא פתח מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה וגו'⁴, ומבאר, שכתוב זה קאי על הגאולה העתידה מגלות הרביעי, גלות אדום, שאז ילבש הקב"ה לבושי נוקמא על אדום כו', עד דאינון לבושיין יסתאבון, הה"ד⁵ וכל מלבושי אגאלתי, ומסיים, וכל כך למה, דכתיב ולאחותו הבתולה גו' לה יטמא, בגינה כו' לאקמה לה כו'.

ב) ולהבין זה יש להקדים תחילה⁶ הידוע⁷ שיניקת החיצונים אינה מהספירות עצמם ח"ו, דהיינו מבחי' האורות והכלים (גופים), אלא רק מבחי' הלבושים בלבד, ולא מפנימיות הלבושים, אלא רק מחיצוניות הלבושים בלבד. ועדיין צריך להבין גם בנוגע לבחי' הלבושים, דהנה כתיב⁸ וכבודי לאתר לא אתן, והרי הלבושים נקראים כבוד, כפי שמצינו שר' יוחנן קרי למאני' מכבודתי⁹, וא"כ אינו מובן איך אפשר שיקבלו החיצונים מבחי' הלבושים. אך הענין הוא, שיניקתם היא מהלבושים דספירת החסד דוקא, דכיון שהחסד שלמעלה הוא באופן של השפעה בלי גבול, לכן מהלבושים דחסד אפשר שגם החיצונים יקבלו יניקה. וכמו שמצינו באברהם שאמר¹⁰ לו ישמעאל יחי' לפניך, והיינו, שכיון שענינו של אברהם הוא ספירת החסד, הנה מצד זה יש נתינת מקום גם לישמעאל כו'. ומצד זה אפשר להיות יניקה לקליפות כו', שהם מנגדים על הוי' ועל משיחו, ועל עם ישראל, ועד שנעשה ענין הגלות

(7) ראה עץ חיים שער מב (שער דרושי אבי"ע) פ"ג. מאמרי אדה"ז תקס"ג ח"א ע' רמח ואילך. ועם הגהות — אוה"ת שה"ש ח"ג ע' תתקעג ואילך.
(8) ישעי' מב, ח.
(9) שבת קיג, סע"ב.
(10) לך לך יז, יח.

(1) פרשתנו כא, ג.
(2) ח"ג פט, א.
(3) סה"מ תרכ"ט ע' קפו ואילך. וראה בהנשמן שם.
(4) ישעי' סג, א.
(5) שם, ג.
(6) ראה ד"ה זה במאמרי אדה"ז תקס"ח ח"א ע' רט ואילך.

כו'. ולכן, בכדי שתהי' הגאולה מן הגלות ותתבטל יניקת החיצונים, צריך הקב"ה להתלבש בלבוש של נצח, שהוא מצד מדת הדין והגבורה, לעמוד נגד השונא וללחום עמו ולנצחו כו', וכמ"ש¹¹ מדוע אדום ללבושיך, שהקב"ה יתלבש בלבושי דין וגבורה (אדום), לבושי נוקמא, ועי"ז תתבטל יניקת החיצונים. וזהו גם מ"ש¹² ויז נצחם על בגדי וכל מלבושי אגאלתי, נצחם היינו מה שקיבלו יניקה עד עתה מבחי' לבושי החסד, שזהו"ע מדת הנצח שהיא ענף החסד. אך ע"י ניצוח המלחמה מצד בחי' הנצח של דין, אזי יצא מהחיצונים מה שקיבלו מבחי' נצח של חסד. וזהו ויז נצחם על בגדי וכל מלבושי אגאלתי, שהו"ע ההתלבשות בבגדי נקם בשביל לבטל ולהוציא יניקת החיצונים. ובפרטיות יותר, הנה בתיבת אגאלתי יש ב' פירושים. הא', לשון גיעול ומיאוס. והב', לשון גאולה ופדות. והיינו, שעיי"ז שכל מלבושי אגאלתי בבחי' גיעול ומיאוס, ללבוש בגדי נקם לבטל יניקת החיצונים, אזי נעשה גאולה ופדות ללבושים של חסד שמהם נמשכה תחילה היניקה לחיצונים, והיינו, שמה שנמשך להם מבחי' הלבושים של חסד, ישוב ויתעלה ויוכלל במקורו ושרשו. וזהו ענין חמוץ בגדים¹³, דהנה, מבואר במק"א¹⁴ בפירוש מ"ש¹⁵ ולו יקתה עמים, דיקתה הוא מלשון אסיפה וקיבוץ¹⁶, ומ"מ נאמר הלשון יקתה, מלשון קיוהא, שהו"ע חריפות וחמיצות, כמו עד"מ העושה מטעמים מדברים חריפים וחמוצים כו', דאתהפך מרירו למיתקא. וזהו גם ענין חמוץ בגדים, דהיינו החמיצות והחריפות שנעשה מהבירור וההעלאה של היניקה שנמשכה תחילה לחיצונים, בדוגמת דברים חריפים וחמוצים שמתבררים ונהפכים לטוב, והיינו, שעיי"ז נעשה עילוי בבחי' לבושי הקדושה עוד יותר מכמו שהי' קודם. ועז"נ¹⁷ פורה דרכתי לבדי גוי', היינו, שהקב"ה בכבודו ובעצמו צריך להתלבש בלבושי נוקמא להלחם עם הקליפות כו'. וע"ד שהי' ביציאת מצרים, שהגאולה היתה ע"י הקב"ה בכבודו ובעצמו, כדרז"ל¹⁸ אני ולא מלאך אני ולא שרף אני ולא השליח אני הוא ולא אחר, כי כל בחינות אלו (מלאך שרף שליח ואחר) אפשר שהיו נבלעים בהקליפות ח"ו¹⁹, ולכן הוצרכה להיות היציאה ממצרים ע"י הקב"ה בכבודו ובעצמו.

(15) ראה רש"י עה"פ.

(16) הגדה של פסח פיסקא ויוציאנו.

(17) ראה סידור הארז"ל במקומו. לקו"ת

צו יב, ג. טז, א. ועוד.

(11) ישעי' סג, ב.

(12) ראה אוה"ת פרשתנו ס"ע קנא ואילך.

(13) ראה לקו"ת במדבר א, ג. נשא כב, ג.

כד, ד.

(14) ויחי מט, י.

ג) וממשיך בזהר שם: וכל כך למה, דכתיב ולאחותו הבתולה גו' לה יטמא באינן לבושי דנוקמא דזמין לאסתאבא כו' בגינה כו' לאקמא לה כו', והיינו¹⁸, שהסיבה לכך שהקב"ה משפיל את עצמו להתלבש בלבושין דנוקמא ולירד למקום הטומאה והקליפות ולבטל יניקת החיצונים כו', אע"פ שהקב"ה נקרא כהן, כמארז"ל¹⁹ אלקיכם כהן הוא, הרי זה בשביל כנסת ישראל, כדי לגאול את ישראל מהגלות. וכדאיתא במדרש²⁰ גדולה חיבתן של ישראל שנגלה הקב"ה כו' במקום טומאה בשביל לגאלן, משל לכהן שנפלה תרומתו לבית הקברות, אומר מה אעשה, לטמא את עצמי אי אפשר, ולהניח תרומתי אי אפשר, מוטב לי לטמא את עצמי פעם אחת כו' ולא אאבד את תרומתי, כך אבותינו היו תרומתו של הקב"ה, שנאמר²¹ קדש ישראל לה' ראשית תבואתה, והם בגלות בבית הקברות, ולכן מוטב לטמא את עצמו כביכול, בכדי לגאול את ישראל. וזהו לה יטמא, בגינה, שהקב"ה יורד במקום הטומאה בשביל כנס"י, שהיא בבחי' אחותו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש*.

ובפרטיות יותר מבאר הכתוב (במעלת כנס"י שבגלל זה לה יטמא) ג' ענינים, אחותו, הקרובה אליו, אשר לא היתה לאיש²⁷.

* ואף שהקב"ה הוא כהן גדול²², שאסור לו ליטמא גם לאחותו²³ — הרי המבואר כאן שהקב"ה יורד למקום הקליפות ומיטמא כו', קאי על בחי' כהן הדיוט שלמעלה, בחי' ז"א, שבו הו"ע המלחמה דאדום ללבושין, וכמובן בזהר²⁴, משא"כ כהן גדול שהוא בחי' אריך או חכמה וכו' (ראה ביאורו"ז ס"פ לך ובדרושי חנוכה בכ"מ), שהם למעלה מהשתלשלות, אינו בענין אדום ללבושין (בחי' ז"א), ובמילא אין בזה מלכתחילה ענין טומאה כו'²⁵.

ועפ"ז מתורצת גם קושיית מהרש"א²⁶ (סנהדרין שם) הלא הוא ית' מכונה לכהן גדול שאסור לטמא אפילו לבן — כי כה"ג הוא בחי' אריך כו'.

18	ראה גם סה"מ תרכ"ט ע' קצג. אוה"ת
	פרשתנו ע' קנג.
19	סנהדרין לט, א.
20	שמו"ר פט"ו, ה.
21	ירמ' ב, ג.
22	ראה זח"ג יז, ב.
23	וראה ג"כ מ"ש מהר"ש מאוסטראפאלי —
	נדפס בליקוטי שושנים שבסו"ס קרניים.
24	ראה מאמרי אדה"ז תקס"ח ע' רט:
	"לעתיד זמין קובה" — שהוא בחי' ז"א
	שעליו נאמר ה' איש מלחמה כו' — ללבוש
	לבושי נוקמא כו'" (החול"ל).
25	ראה בארוכה לקו"ש ח"ז ע' 153
	ואילך (גם ממאמר זה).
26	כן הלשון בליקוטי שושנים שם.
	וכנראה כוונתו לזה שהמהרש"א מתרץ (על
	קושיית התוס' "היאך נטמא") תירוץ אחר
	מתירוץ התוס' "דישראל נקראו בנים למקום",
	לפי שקשה לו שכה"ג אסור להטמאות לבניו.
27	ראה גם מאמרי אדה"ז תקס"ח שם
	ס"ע ריב ואילך.

והענין בזה, דהנה, מ"ש הקרובה אליו הרי זה ע"ד מ"ש לעיל מיני' כי אם לשארו הקרוב אליו²⁸, זו אשתו²⁹. ופי' הכתוב ולאחותו גו' הקרובה אליו הוא ע"ד מ"ש³⁰ ואיש אשר יקח את אחותו חסד הוא, כידוע³¹ שלמעלה ישנו ענין היחוד גם באחותו. והיינו, שיש מדריגה בכנס"י כפי שהיא בבחי' אחותו בלבד, ויש מדריגה בכנס"י כפי שנעשית גם הקרובה אליו, בחי' אשתו. והחילוק ביניהם³², שאחותו מורה על האהבה הטבעית, וכמו אח ואחות שאהבתם היא טבעית מצד תולדתם, ולא שייך בה הפסק ושינוי, והו"ע עבודת הצדיקים, שממשיכים מבחי' לא שנית³³. אמנם, הקרובה אליו, זו אשתו, הרי הקירוב והחיבור ביניהם אינו מצד טבע תולדותם, שלכן שייך בזה הפסק כו', אבל לאידך יש בזה מעלת החידוש, שבזה הוא עיקר התענוג, כידוע³⁴ שתענוג תמידי אינו תענוג בערך התענוג שהוא באופן של חידוש, ובעבודה הו"ע עבודת הבעלי תשובה. וכיון שבכל אחד מב' סוגי העבודה דצדיקים ובעלי תשובה יש מעלה שאינה בזולתו, לכן צ"ל ב' הענינים, אחותו והקרובה אליו. וממשיך בכתוב, אשר לא היתה לאיש, דקאי על עשו שנקרא איש שדה³⁵, והיינו, שגם בזמן הגלות כו' לא היתה לאיש, כי גם בשעת החטא היא באמנה אתו ית' (כמבואר בתניא³⁶). ובשביל ג' ענינים אלו שבכנס"י (אחותו — מעלת הצדיקים, הקרובה אליו — מעלת בעלי תשובה, ואשר לא היתה לאיש — שגם בשעת החטא היא באמנה אתו ית'), הנה לה יטמא, שהקב"ה יורד למקום הטומאה בכדי לגאול את כנס"י.

ומוסיף בהמאמר ענין נפלא (א' געוואלדיקן ענין), שירידת הקב"ה למקום הטומאה היא בשביל לגאול את ישראל דוקא, ולא בשביל בירור והעלאת ניצוצות הקדושה³⁷, והיינו, שבשביל לברר את הניצוצות שנפלו בהקליפות לא הי' יורד למקום הטומאה³⁸, אלא רק לה

28) ראה זהר פרשתנו פט, א ובפי' המק"מ — הובא באוה"ת פרשתנו ע' קג.
 29) יבמות כב, ב.
 30) קדושים כ, יז.
 31) ראה סידור עם דא"ח קג, ב ואילך.
 32) ד ואילך. ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי תרומה נ, ד. סהמ"צ להצ"צ ל, ב. וראה זח"ג עז, א"ב. — הובא באוה"ת פרשתנו שם.
 33) ראה גם לקו"ת ר"פ בהר. סה"מ תרכ"ט ס"ע קפו ואילך. אוה"ת פרשתנו ע' קמט ואילך. כרך ב' ע' תקעח ואילך.
 33) מלאכי ג, ו.
 34) ראה לקוטי אמרים להרב המגיד מא, ב. מאמרי אדה"ו ענינים ע' תיד. ובכ"מ.
 35) תולדות כה, כז.
 36) פכ"ד.
 37) ראה גם אוה"ת פרשתנו ע' קנג.
 38) חסר קצת — הטעם שלא הי' יורד בשביל בירור רפ"ח הניצוצות שנפלו בשבירת הכלים. וראה אוה"ת שם: "כי השבירה רק בבחי' שם, ב"ן ורפ"ח גימ' שם, שהוא רק הארה" (המו"ל).

יטמא, כי כנס"י נקראת אחותו והקרובה אליו כנ"ל, אך כאשר לה יטמא, כשיורד לגאול את ישראל, הנה עי"ז יעלו הניצוצים ג"כ. וכהמשל במדרש³⁹ למי שאבדו לו פרוטות, שמצד עצמם אין כדאי לטרוח עליהם לחפשם, אלא ע"י שאבדו לו מרגליות ג"כ באותו המקום, שמוכרח לחפשם, הנה עי"ז ימצא הפרוטות ג"כ.

ד) **ומסיים** בזהר שם: אמרו ישראל לישעי מאן הוא דין דיעביד כל כך, פתח ואמר אני⁴⁰ מדבר בצדקה רב להושיע כו'. והענין בזה, דהנה, אני הוא בחי' ז"א, ואני מדבר בצדקה הוא המשכת בחי' ז"א בבחי' דיבור ובבחי' צדקה, דהיינו בחי' המלכות, שזוהי ירידת הקב"ה (ז"א) בבחי' המלכות בכדי לירד למטה ולגאול את ישראל. וטעם הדבר⁴⁰, לפי שבחי' המלכות עצמה היא מלאה גבורות, כידוע שעיקר בנינה מהגבורות, ולכן על ידה אי אפשר להיות הגאולה, כי אם ע"י המשכת הז"א במלכות דוקא, כי חסדים דכורא ממתיקים הגבורות שבבחי' המלכות. וזהו ענין הצדקה, כי המלכות עצמה נקראת צדק (בלא ה'), וענין צדקה בה' נעשה ע"י המשכת ה' חסדים דז"א שממתיקים את הדינים דמלכות⁴¹.

39) ראה דב"ר פ"ב, ט. ריא.
40) ראה גם מאמרי אדה"ז תקס"ח ע' (41) חסר הסיום (המו"כ).